

SWITLO

Історія Валентини Дунайської: Обізнаний — значить озброєний. Як професійна спільнота допомагає українським учителям під час війни

Валентина Дунайська — голова методичного об'єднання вчителів англійської мови в м. Могилів-Подільській (Вінницька область) і викладачка англійської мови в ліцеї №3. Вона вже понад 8 років бере активну участь в освітніх проєктах для вчителів англійської мови, що проводяться Британською Радою в Україні. Валентина є учасницею проєкту Skills and Well-being in Teacher Learning Opportunities (SWITLO) і лідеркою професійної спільноти вчителів (TAG — Teacher Activity Group) у своєму місті.

«У 2016 році відкрилась нова сторінка в моєму професійному житті. Участь у проєктах Британської Ради повністю змінила моє бачення, як працювати з колегами та учнями. Після проходження курсів і тренінгів я зрозуміла, що набутий досвід і техніки варто розвивати й поширювати далі. Так моя місія вийшла за межі однієї школи на терени нашої громади, — розповідає Валентина.

“

Я дуже вдячна Британській Раді, що навіть у ці складні часи ми можемо розвиватися професійно, створювати мережу постійної підтримки як для вчителів, так і для дітей. І таким чином разом тримати освітній фронт

ВАЛЕНТИНА ДУНАЙСЬКА

Внаслідок повномасштабної агресії Росії майже кожен вчитель в Україні має справу з учнями, які пережили травматичний досвід, змушені були залишити свої домівки, втратили близьких на війні. Тільки в ліцеї Валентини наразі навчається понад 50 внутрішньо переміщених дітей. Але складнощі стосуються не тільки дітей, а й самих викладачів. Вони також покинули домівки, школи (деякі з них знищені) і переїхали до більш безпечних регіонів. За таких обставин традиційні засідання методичних об'єднань, де одні виступають, а інші слухають, за словами Валентини, потребують якісних змін, щоб відповідати сучасним викликам.

Завдяки підтримці місцевої адміністрації та відділу освіти громади, Валентині та її колезі вдалося перейти на новий формат професійних засідань. Тепер вони проходять за інтерактивною структурою. *«Це був нелегкий процес, але оскільки фасилітаторок у громаді було двоє, ми охопили всіх 35 вчителів. Наші 2 професійні спільноти вчителів працюють паралельно, зустрічаються офлайн один раз на місяць. Важливим є візуальний контакт, адже учасники не просто слухають, а діляться проблемами, разом шукають шляхи подолання, вчать на досвіді одне одного, одразу отримуючи допомогу й підтримку, —* зазначає Валентина.

Окрім нової структури (кожна зустріч присвячена окремій темі, до якої всі учасники готуються, пропонують ідеї, проводять дослідження, ознайомлюються з матеріалами, а потім обмінюються думками й досвідом) до своїх зустрічей, за словами лідерки спільноти, вони вперше додали рефлексійну практику. *«Саморефлексія — важливий елемент розвитку. Вчителі мають знати, як це робити правильно й ефективно. Ми розглянули різні моделі, знаємо порядок і питання для кожного типу. Те саме стосується рефлексійної стратегії для учнів. Зараз вчителі вже опанували щонайменше 15 стратегій учнівських рефлексій, —* розповідає Валентина. *— |Ми також навчилися давати конструктивний зворотний зв'язок. Добре,*

“

Ми пробуємо нові методи роботи, щоб зменшити стрес і долучити новеньких до нашої спільноти, аби всі почувалися безпечно в новому середовищі. Це потребує певних знань, технік і навичок, які ми опануємо під час наших зустрічей. І що важливо, після кількох таких зустрічей всі погодилися, що перехід від традиційного до нового формату, коли ніхто не домінує і ми вчимося разом, мав відбутися

ВАЛЕНТИНА ДУНАЙСЬКА

ВАЛЕНТИНА ДУНАЙСЬКА З КОЛЕГОЮ

коли є людина, яка може не тільки похвалити, але й обережно вказати на сфери, щоб не демотивувати колег».

«Обізнаний — значить озброєний» — гасло, яким керується Валентина. Вона переконана, що техніки та стратегії, яким навчаються вчителі під час зустрічей спільноти, мають поширюватися в усіх школах. «У мене є учень з Херсонщини. Він приїхав з мамою, там вони втратили все. Хлопець спати не міг, бо на його ліжку тепер сплять окупанти, переживав, що там залишився його собака і комп'ютер. Він постійно мовчав. Якось я запропонувала йому прочитати щось, а він попросив зробити це на перерві — настільки це травмована дитина. І розуміючи це, я не викликала його на уроках, протягом року він відповідав на перервах. Так ми встановили контакт, — ділиться Валентина. — Кожен з нас має справу з дітьми, які постраждали. Ми живемо в цьому, це наша щоденна робота. Тому вчителі повинні знати, як уникати чутливих тем, як адаптувати матеріали й завдання, щоб усунути тригери. Ці болючі питання ми розбираємо на наших зустрічах. Тут ми вчимося один в одного, передаємо знання. І, зрештою, це має вплинути на результативність наших учнів. На те, як вони розбудовуватимуть Україну та як будуть долучатися до європейської спільноти».

Порада

Пам'ятайте, що всі учасники різні, і кожен може зробити свій внесок. Лідер спільноти не повинен знати відповіді на всі питання, він лише допомагає учасникам знаходити їх самостійно. Лідер має «великі вуха», щоб чути всіх і все.

[Більше про програму за посиланням.](#)